CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

निष्पंचब्रह्मवनं प ३

Kashi Maharani Collection, Ramnagar Fort, Varanasi

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

श्रीगणेशायनमः॥ अथकार्तिकशुक्लैकादश्यादिपौर्णमासीपर्यंतंभीष्मपंचकव्रतंहेमाद्रौनारदीये॥ नारदउवाच॥ यदेतच्चतुर्थंपुण्यंव्रतानांपरमंव्रतं॥ कर्तव्यंकार्तिकेप्राप्तेप्रयत्नाद्भीष्मपंचकं॥१॥ विधानंतस्यविस्तरैःफलंचापितथोवरं॥ कथंचतत्प्रसादेनसुनीनांहितकाम्यया॥२॥ ब्रह्मोवाच॥ अवक्ष्यामिमहापुण्यंपुण्यव्रतवरोवरं॥ भीष्मेणैवचसंप्राप्तंव्रतंपंचदिनात्मकं॥३॥ सकाशाद्वासुदेवस्यतेनोक्तंभीष्मपंचकं॥ व्रतस्यास्यगुणान्वक्तुंकःशक्तश्चतुराननः॥४॥ व्रतंचैतन्महापुण्यंमहापातकनाशनं॥ अतोवरंप्रयत्नेनकर्तव्यंभीष्मपंचकं॥५॥ कार्तिकस्यासितेपक्षेस्नात्वासम्यग्व्रतंनरः॥ एकादश्यांतुगृह्णीयात्व्रतंपंचदिनात्मकं॥६॥ प्रातःस्नात्वाविधानेनसंध्यांकृत्वायथाविधि॥ नद्यांवाविष्णुगर्तेवासमालभ्यचंदनेनवै॥७॥ एवंत्रीन्नियमान्कृत्वासम्यक्पित्रर्चनंतर्पयेत्क्रमात्॥ तीर्थैःपंचपंचगव्येनगंधचंदनवारिणा॥८॥ चंदनेनसुगंधेनकुंकुमेनाथकेशवं॥ कर्पूरेणसमिश्रेणलेपयेद्गरुडध्वजं॥ अर्चयेत्पुंडरीकाक्षंधूपैर्दिव्यैःसमन्वितैः॥ गुग्गुलंघृतसंयुक्तंदद्यात्तस्यमहाफलं॥१०॥ दीपंतुदिवारात्रौदद्यात्पंचदिनानितु॥

Kashi Maharani Collection, Ramnagar Fort, Varanasi

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

नैवेद्यदेवेत्यस्यपरमान्नमित्येतत्॥१८॥एवमभ्यर्च्यदेवेशंलक्ष्मीवैवक्ष्यचा॥घृतान्नंजुहुया
द्देवोत्तरेशुभं॥१९॥जुहुयात्घृताभ्यक्तंतिलान्हिवंबुधः॥षड्भिरेकोत्तरंस्वाहाऽन्तक
रात्रिसूक्तेन॥२०॥ॐनमोविष्णवइतिपञ्चर्चेनमंत्रः॥एवास्यपत्निमांसेधीप्रणम्यसंरुध्य
जे॥जपित्वाऽर्चयन्मंत्रंनिशिरुद्रीयमेवच॥१॥सर्वंसंपादयेत्सम्यङ्नैवकुर्याद्विधिंविना॥
विशेषोक्तेनतंत्रास्मिन्येनन्यूनैरुपचर्यते॥१५॥प्रथमेन्हिरुद्रोपजयेत्कर्मैहेर्द्विज॥
द्वितीयेनित्यपत्रेणजानेदेशंसमाचरेत्॥१६॥पत्नीयेत्रतीयेदिनार्भेजारके॥नाल
निलजपामिस्यतनःस्कंधेसमाचरेत्॥१७॥तनोरुद्रजपेदेभालक्ष्यंचक्रेवाणि
न॥कार्निकीदेवदेवस्यभक्तानेत्रयमानस॥१८॥पूजयेज्जपमंत्रेणैवंधूपेनि
वदयेत्॥अर्चयेल्लाहरीकर्मैकादश्यांविशेषतः॥१९॥त्रिःप्रणवोमयंसमरुद्रका
दश्यामुपावसेत्॥जोमंत्रंमत्रवद्भूतदश्यांपूजयेद्बुधः॥२०॥क्षारंचैवत्रयोदश्यां
रुंतेयादधि॥संत्राक्कादशुध्यर्थंतंघनीयंबतुर्दिनं॥२१॥प्राशनंहोममंत्रेणोनिहे

Kashi Maharani Collection, Ramnagar Fort, Varanasi

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

द्विः ॥ पंचमेतु दिनेस्नात्वा विधिवत्सज्यकेशवं ॥ भोजयेद्ब्राह्मणान्भक्त्या तेषोदद्याच्च
दक्षिणां ॥ २३ ॥ एतोपदेष्टारमपि पूजयेद्गुरुमात्मवान् ॥ ततोनैर्ऋतमाभीषाश्चंचगव्यपुरः
सरं ॥ २४ ॥ एवंसम्यक्समाप्यैवं व्रतमुक्तं मया ॥ सर्वपापहरं पुण्यं श्रव्यातंभीष्म
पंचकं ॥ २५ ॥ जन्मप्रभृतिमत्पापं स्त्रीपुंसाभ्यांकृतंनृभिः ॥ तत्तेनैवप्रणाशेन
चाभीष्मपंचकं ॥ २६ ॥ तद्वीष्मपंचकेत्यस्यसंज्ञाभोस्त्वधिकंफलं ॥ भविष्योत्तरे ॥ कार्ति
केशुक्लपक्षस्यश्रेष्ठधर्मपुरातनं ॥ एकादश्यांसमारभ्यकर्तव्यंभीष्मपंचकं ॥ २७ ॥ पु
ष्करेसत्वहीनानामशक्तंबालचेतसां ॥ वाराणस्यांप्रकर्तव्यं व्रतंचैतन्निबोधया ॥ २८ ॥
शाकाहारेणभुंजानैः शुद्धाचारैर्नरैःस्त्रीभिर्विधिवन्नरैश्चकर्तव्यस्यपापुः पुण्यवर्ध
नं ॥ २९ ॥ विधवाभिस्तुकर्तव्यं पुत्राणांसुखलब्धये ॥ सर्वकामसमृध्यर्थंकर्तव्यंचैवपौत्र
वा ॥ ३० ॥ नित्यंस्नानेनदानेनजपेनहोमकर्मणा ॥ वेश्वदेवेनसुकर्तव्यंविष्णुध्यानपरायणैः ॥ ३१ ॥
विश्वदेवः सदादेयस्त्वाह्निकोनाकर्मणः ॥ पापस्यशमिमाकांक्षीद्रव्यकांक्षीश्रीवणः ॥
खड्गहस्तातिविक्रांतालोहितेक्षणकेसरिणी ॥ ३२ ॥ शिलास्योपरिस्थाप्यादेवीधर्मराजस्यना

Kashi Maharani Collection, Ramnagar Fort, Varanasi

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

मभिः॥ यमायधर्मराजायरुद्रायेशानुसमन्विते॥३३॥ इमंमुच्चारयेन्मंत्रंहविष्यंकुसुमंजलिं॥
यस्यजन्मत्रिरूपंहिजन्मनिनापुनः॥३४॥ पार्थिवंप्रथमंमासाद्वितीयेवायवंतथा॥
ज्यविधिवत्रतिमांवस्त्रकांचनं॥३५॥ ब्राह्मणायप्रदत्त्वाथमामिमांविशतेहवं॥
देवदेवस्यरुद्रस्याक्लिष्टकारिणः॥३६॥ प्रतिमादेयेत्वनुर्वेगः॥कुलाप्रजीयतेयाव॥
त्ताविप्राणंवेदवादिनां॥ दद्याद्धिरण्यंगांचैवकुलेत्रीयतेनरः॥३७॥ अन्येना
मपिदानंचैवकृत्यवस्तुनिधिं॥ कुलेकुलःस्थिरोभूत्वाविरूपःसंपतोभवेत्॥३८॥ नी
लोत्पलदलश्यामंश्वेतदंष्ट्रंश्वतुर्भुजं॥ अष्टपादंकृतयनंएंकुकलेमहास्वनं॥३९॥ जटी
दिजिकृत्तामांसोमगराजनमुद्यदं॥ चिंतनीयोमहादेवोयस्यरूपेनविद्यते॥४०॥
एतंहिरुद्रदेवस्यविलोसानिधकारकं॥ इदंमंत्रेणकथितंशस्तत्पंगतेनमे॥४१॥ ब्रह्मचारीगृहस्थोवा
वानप्रस्थोयतायति॥ ब्राह्मणोवैष्णवंस्थानंतत्कृत्वामीप्सपंचकं॥४२॥ ब्रह्महामद्यपःस्तेयी गु
रुतल्पगमीसदाऽन्तगी॥ मुच्यतेपातकान्नस्यःसंकृत्वेदंमीप्सपंचकं॥४३॥ मुच्यतेपातकात्सर्वो पा

Kashi Maharani Collection, Ramnagar Fort, Varanasi

CC-0. In Public Domain. Digitization by eGangotri/Sarayu Trust. Funding IKS-MoE-Grant-2

श्री॰ क्रमेकोविष्णुलोकभाक्॥धन्यंपुण्यंयशस्यंहरंपुरिष्ठिरमहाव्रतं॥४५॥यश्चीर्त्वात्र
लहाग्रोघःसर्वपापैःप्रमुच्यते॥यइमंपंचकल्पंविधिनापुरियोऽक्ष
दक्षीन्प्रभृतिपंचदशीनिवद्धं॥मुन्यन्नभोजनपरस्यनरस्यनस्मिन्
इकलंदिशतिकांडशतानिधत्ते॥पंचाहंपंचगव्याशीभीभ्र
पाद्यंनुपंचसु॥अहस्वपिनथादधोभ्रंचेलनेनकांडव॥४६॥वै
याघ्रपादगोत्रायसौकत्यप्रवराय च॥अपुत्रायदत्तायेनड्र
लंभीभायवर्म्मणे॥४७॥वसुनामसुतायशंतनोरात्मजा
यच॥अर्घंददामिभीभायआनन्त्रेसचारिणे॥४८॥इति रम॰
इत्याद्रीश्रीपंचकल्पनंसमाप्तम्॥

Kashi Maharani Collection, Ramnagar Fort, Varanasi